

Veiligheids instructies

Projectteam ZN A Wegen

'Weet iedereen wat hij/zij moet weten?'

'Kan hij/zij daarnaar handelen?'

'Beschikt hij/zij over de juiste kennis, ervaring en middelen?'

Inleiding

Wij vragen van onze opdrachtnemers een goede zorg voor veiligheid. Goed voorbeeld doet volgen. Wij houden ons dus aan de basisregels voor veilig werken. Dit doen we in alle omgevingen waar we werkzaam zijn. Indien wij het werkterrein van een opdrachtnemer betreden, dan houden wij ons aan de daar geldende regels en voorschriften.

Goed voorbeeld straalt uit naar collega's, naar opdrachtnemer en naar het publiek. Slecht voorbeeld doet dat echter ook.

Deze veiligheidsinstructie beschrijft de RWS gedragsregels, de basisregels voor het benaderen van werkvakken, PBM gebruik, meldingsregelingen en veiligheidsinstructies van opdrachtnemers.

Afspraken binnen projectteam

VCA en Basiscursus Integrale Veiligheid verplicht!

Alle medewerkers van ZN A Wegen (vast en inhuur) moeten de e-learning Integrale Veiligheid hebben afgerond. Voor een ieder die 'buiten' een werk bezoekt is het verplicht om over een VCA-VOL diploma te beschikken.

Medewerkers die aan *producten* werken op een RWS kantoor, wordt geadviseerd de *E-learning Integrale veiligheid (v5)* (CLC leerportaal) te volgen. Ook krijgen zij een exemplaar van dit veiligheidsinstructieboekje verstrekt. Medewerkers voor producten die 'buiten' worden uitgevoerd krijgen ook dit boekje verstrekt. VCA-VOL / ontheffingen dient voor hen vanuit de eigen werkgever georganiseerd te worden.

Voor het geval je onwel wordt...

Zorg ervoor dat je een geldig legitimatiebewijs of je Rijkspas bij je hebt
Indien je medicatie gebruikt, zorg er dan voor dat je instructies (briefje) voor hulpdiensten bij je draagt.

Veiligheidsregels en noodprocedures opdrachtnemer

Stel je tijdig op de hoogte van de ter plaatse geldende veiligheidsregels en de procedures in geval van noodsituaties. Op hoofdlijnen hebben deze betrekking op:

- aanmelden bij aankomst
- voorlichting over risico's
- instructies over beheersmaatregelen
- persoonlijke beschermingsmiddelen
- gedragsregels

Top 5 arbeidsrisico's Rijkswaterstaat

- Aanrijdingen
- Vallen of struikelen
- Werken in besloten ruimten
- Agressie en geweld
- Ongevallen/schade door onvoldoende sturing op Integrale Veiligheid en zwak opdrachtgeverschap

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Zorg dat je jouw set PBM's bij je hebt voor jezelf en eventuele derden. De PBM's bestaan uit: oranje veiligheidskleding, veiligheidsschoeisel en een helm. **Eisen aan PBM's zijn beschikbaar bij de Projectadviseur Integrale Veiligheid.**

Ga er niet vanuit dat de ON altijd PBM's beschikbaar heeft voor bezoek. Ga na of extra PBM's nodig zijn, zoals een veiligheidsbril, handschoenen of gehoorbescherming.

Bij schemer en nachtwerkzaamheden langs de weg dien je ook gebruik te maken van een veiligheidsbroek. Nota bene, steeds meer wegenbouw aannemers stellen een oranje broek ten alle tijden verplicht, dus ook bij daglicht.

Veiligheidskleding kan (via je leidinggevende) aangevraagd worden via het secretariaat van de afdeling (voor vaste RWS'ers). Voor ZN-A wegen zijn zowel in Roermond (Slachthuisstraat) als in Den Bosch (Zuidwal) jas / hesje, broek en helm voor bruikleen beschikbaar. Schoenen dient iedereen in ieder geval zelf te hebben. Externe medewerkers dienen zelf zorg te dragen voor de juiste PBM's.

Op en rond water

Indien het risico bestaat dat personen te water kunnen geraken, dient men te allen tijde een **zwemvest** (voorzien van CE markering) te dragen. Voor het betreden van objecten behorend bij het Natte areaal raadpleeg 'Huisregels Betreden Objecten en/of Terreinen Rijkswaterstaat Zuid-Nederland'.

Weet dat PBM's je niet beschermen tegen alle risico's!

Gebruik auto

Bezoek aan areaal (inspecties/ waarnemingen)

Bij het gebruik van een auto voor het bezoeken van het areaal waarbij men inspecties uitvoert naast de rijbaan dient een eenvoudige afzetting geplaatst te worden met: Ontheffing RVV (zichtbaar achter voorruit), een actieraam (achterop de auto), 5 verkeerskegels (als inleiding)

Voor waarnemings- / inspectiewerkzaamheden kan onderstaand figuur worden toegepast. Let op: De tekst bij het figuur is leidend t.o.v. de tekening.

Figuur 141: Voertuig op de vluchtstrook

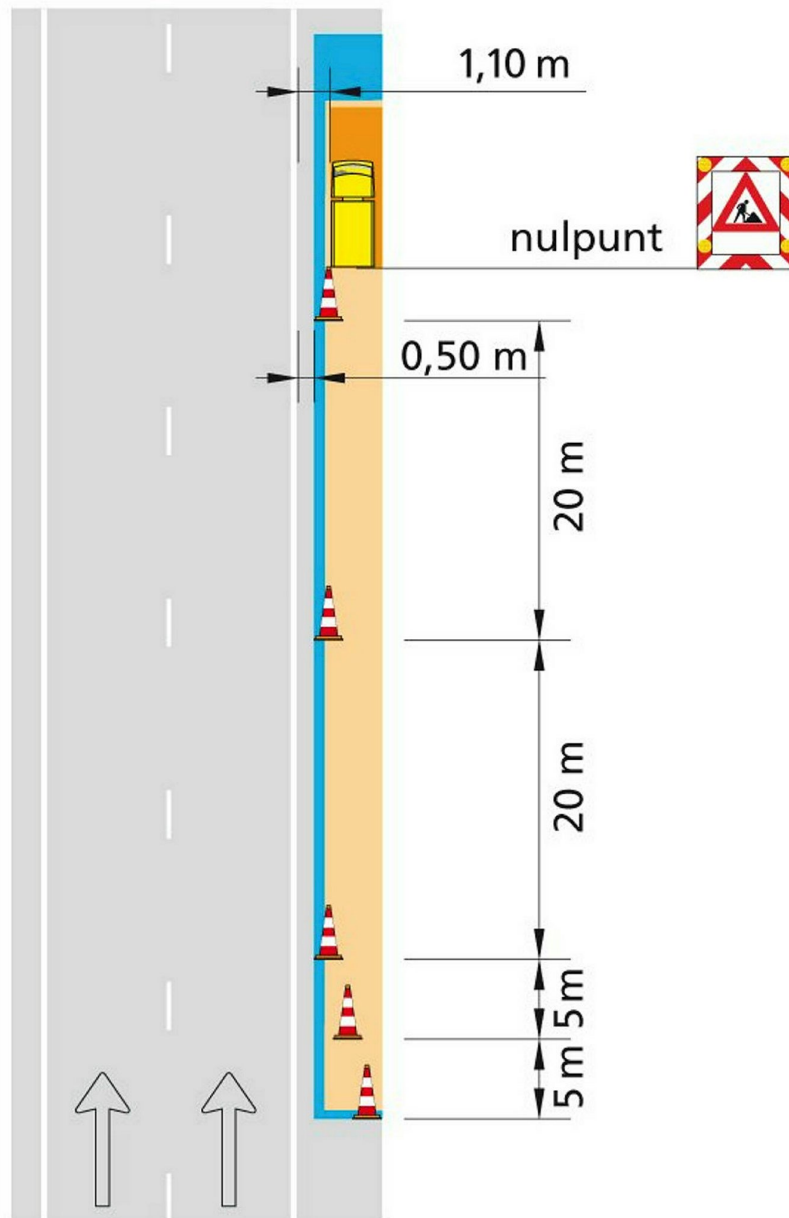
Bij werkzaamheden op de vluchtstrook buiten 1,10 m vanaf de kantstreep, op één plek, voor de duur korter dan één dag, bestaat de maatregel uit één opvallend werkvoertuig* en een langsafzetting (geleidebakens of verkeerskegels). Hierbij is het niet noodzakelijk om een snelheidsbeperking in te voeren;

De bebakening op de vluchtstrook dient uit minimaal vijf geleidebakens of verkeerskegels te bestaan. De afstand tussen de bebakening en de rechterkantstreep dient minimaal 0,50 meter te zijn

Als voor de werkzaamheden meer dan één voertuig op de vluchtstrook noodzakelijk is, wordt verwezen naar figuur 130 of 140.

*uitgerust met zwaailichten, een actieraam en gele alternierende verlichting.

Figuur 141

Bezoek aan werkvak opdrachtnemer

Bij het gebruik van een auto voor het bezoeken van een werkvak dient het volgende aanwezig te zijn.

- Ontheffing RVV (zichtbaar achter voorruit);
- Geel zwaailicht* 360 graden zichtbaar (boven op de auto);
- Bord 'werkverkeer' (achter op de auto)

Voor het rijden in werkvakken en het gebruik van werkafritten zijn speciale regels. Het in- en uitrijden van een werkvak wordt beschouwd als een bijzondere manoeuvre. Je dient al het overige verkeer voor te laten gaan.

In de volgende situaties voeren (werk)voertuigen een **geel zwaailicht**:

- Bij rijdende afzetting (zowel alle werkvoertuigen binnen de afzetting als de werkvoertuigen die de rijdende afzetting vormen);
- Bij kortdurende werkzaamheden waarbij een rijdende afzetting stationair gebruikt wordt;
- Bij het in- en uitrijden van een stationaire afzetting;
- Bij het oprijden of verlaten van de vluchtstrook

* De gele alarmlichten die op motorvoertuigen verplicht zijn, zijn niet aan te merken als zwaai-, flits- of knipperlichten.

In de volgende situaties voeren (werk)voertuigen **géén geel zwaailicht**:

- Bij het rijden en/of uitvoeren van werkzaamheden in het werkvak bij stationaire afzettingen;
- Bij het rijden of uitvoeren van werkzaamheden in rijdende afzettingen op vluchtstroken;
- Bij het uitvoeren van kortdurende werkzaamheden (≤ 30 minuten) op vluchtstroken

Het werkvak is het deel van de rijbaan dat is onttrokken aan het openbaar verkeer. Het werkvak bestaat uit de werkruimte, de veiligheidsruimte en de vrije ruimte.

De veiligheidsruimte vóór de werkruimte dient als buffer tussen het begin van het werkvak (een fysiek object op de rijbaan) en het begin van de werkruimte. De veiligheidsruimte dient te voorkomen dat aanrijdingen met het eerste fysieke object op de rijbaan (begin werkvak) gevolgen kunnen hebben in de werkruimte.

Gedraag je professioneel, houd je aan de verkeersregels en de bepalingen uit de ontheffing RVV.

- *Inleidende ruimte*
- *Verkeersruimte*
- *Werkvak*
- *Veiligheidsruimte of vrije ruimte*
- *Werkruimte*

Richtlijnen

Volg altijd de door de ON vastgestelde procedures. Er kunnen namelijk verscherpte eisen gelden bijvoorbeeld ten aanzien van snelheid en het voeren van verlichting in het werkvak.

Het werkvak inrijden

- De ontheffing moet zichtbaar zijn achter de vooruit en het bord werkverkeer achterop de auto;
- Ruim vóór het uitvoegen de zwaailichten en richtingsaanwijzer aanzetten;
- Rijd met gepaste snelheid;
- Pas op de werkuitvoegstrook vaart minderen;
- Nooit in colonne het werkvak inrijden; je vergroot de kans op 'volgers' (auto's die onbewust achter je het werkvak inrijden)

Rijden in het werkvak zelf

- Zwaailichten uitschakelen;
- Rijd met aangepaste snelheid (max 30 km/ uur) op die gedeelten waar niet gewerkt wordt;
- Bij stofvorming vaart minderen zodat het stof niet hoger dan de wielen komt;
- Rijd stapvoets waar gewerkt wordt, men hoort of ziet je niet altijd naderen

Parkeren

- Parkeer op aanwijzing van de ON of in de aangewezen vakken;
- Bij tijdelijke kleine werkvakken altijd aan het eind van het werkvak (benedenstrooms) parkeren, zodanig dat je het werkverkeer niet hindert. Parkeer bij voorkeur in de berm. Trek de handrem aan en draai de voorwielen in een voor jou en de weggebruiker zo veilig mogelijke richting (Fend-off positie).

Niet parkeren

- Aan het begin van het werkvak (bovenstrooms) ;
- In de veiligheidsruimte;
- Pal naast de werkzaamheden

Het werkvak uitrijden

- Ruim vóór het oprijden van de werkinvoegstrook de zwaailichten en richtingaanwijzer aanzetten;
- Pas op de werkinvoegstrook snelheid maken;
- Nooit in colonne het werkvak uitrijden;
- Op de snelweg direct de zwaailichten uitzetten

Medeweggebruikers

Blijf vriendelijk en eerlijk tegen medeweggebruikers. Treed niet belerend of betuttelend op en breng medeweggebruikers niet in de war. Benadruk positieve emotie bijvoorbeeld door te bedanken voor begrip.

Verbod op oversteken rijbanen

Vanuit veiligheidsoogpunt is het voor personeel van Rijkswaterstaat en iedereen die in opdracht van Rijkswaterstaat of met toestemming van Rijkswaterstaat geplande werkzaamheden en beheertaken uitvoert op of langs rijkswegen, verboden meer dan één rijstrook te voet over te steken.

Nieuwe medewerker?

Ben je nieuw bij een project, rijd dan een keer mee met een ervaren medewerker en laat je de regels een keer uitleggen.

Betreden elektrische installaties

Personen in dienst van Rijkswaterstaat die voor het uitvoeren van hun taken binnen de functie toegang nodig hebben tot de Elektrische Installaties dienen daarvoor volgens de NEN 3140 Bedrijfsvoering Elektrische Installaties en het Handboek Bedrijfsvoering Elektrische Installaties van Rijkswaterstaat in het bezit te zijn van een aanwijzing Vakbekwaam Persoon (VP) of Voldoend Onderrichte Persoon (VOP).

Voor het team ZN A Wegen volstaat een aanwijzing voor Vakbekwaam Persoon. Heeft je werk buiten betrekking op elektrische installaties en heb je geen aanwijzing? Meld dit dan bij de Technisch Manager om de juiste procedure af te stemmen.

“Een vakbekwaam persoon is iemand met een relevante elektrotechnische opleiding waardoor hij of zij in staat is gevaren te voorkomen die door elektriciteit kunnen worden veroorzaakt”

Betreden besloten ruimten

Voor toegang tot gevaarlijke ruimten geldt de **richtlijn voor betreden gevaarlijke ruimten**. Deze ruimten zijn alleen toegankelijk met goedkeuring van de beheerder en mogen dus niet zomaar betreden worden! Denk bij besloten ruimten aan machineruimte, pompkelder, technische ruimte, bedienruimte, kruipruimte, brugkelder, brug kokers, etc.

Incidenten en gevaarlijke situaties extern

Extern

Procedure incident in een werkvak of langs de (rijks)weg

- Je eigen veiligheid staat voorop. Breng jezelf en je collega's in veiligheid bij gevaar;
- Volg aanwijzingen (indien van toepassing) van de ontruimingsploeg van de opdrachtnemer op;
- Waarschuw bij een (beginnende) calamiteit 112. Het meldnummer 112 heeft contacten met alle hulpverleningsinstanties, inclusief de verkeerscentrale. Omdat hulpverlening vóór gaat op doorstroming, bel je 112;
- Waarschuw ook je direct leidinggevende;
- Zorg dat je de locatiegegevens bij de hand hebt: hectometerpaal met rijrichting Re of Li, hoofd- of parallelrijbaan;
- Bij letsels, grote schade of hinder voor het project en/of de omgeving bel je ook de betreffende projectmanager;
- Meld (bijna) incidenten en/of gevaarlijke situaties altijd via 0800-8002.

Procedure melden gevaarlijke situaties in een werkvak of langs de (rijks)weg / opschalen / werk stilleggen

Binnen of buiten het gezichtsveld van RWS komen gevaarlijke situaties voor. Het is van groot belang dat deze inzichtelijk gemaakt worden. Als we zelf gevaarlijke situaties tegenkomen tijdens bijvoorbeeld waarnemingen of inspecties, is het van belang hiervan een melding te maken. Indien je een onveilige situatie constateert waarbij mensen té grote risico's lopen:

- Indien mogelijk, meldt de gevaarlijke situatie bij de uitvoerder van de ON. Helpt dit niet dan;
- Meld de gevaarlijke situatie via 0800-8002. Zo nodig kan een WIS ingeschakeld worden (zorg dat je de locatiegegevens bij de hand hebt: hectometerpaal met rijrichting Re of Li, hoofd- of parallelrijbaan);
- Stuur gegevens plus eventueel foto's van de situatie naar de OM (RWS) van het betreffende contract.

Incidenten en gevaarlijke situaties intern

Calamiteiten op de werkvloer (kantoor)

- Volg aanwijzingen (indien van toepassing) van de ontruimingsploeg;
- Weet waar de nooduitgangen zijn;
- Meld (bijna) ongevallen bij de receptie

Wat te doen bij brand:

- Bel direct naar receptie **088-7974452***;
- Doorgeven: *wat er waar brandt*.
Adres: **Zuidwal 58, Den Bosch**;
- Waarschuw iedereen in de directe omgeving;
- Breng in gevaar verkerende personen naar een veilige omgeving. Denk daarbij eerst aan je eigen veiligheid;
- Blijf niet langer bij de plaats van de brand dan strikt noodzakelijk.

Wat te doen bij een ongeval:

- Bel direct naar receptie **088-7974452***;
- Doorgeven: aard van het ongeval.
Adres: **Zuidwal 58, Den Bosch**;
- Stel slachtoffer gerust;
- Wacht op een BHV-er voor eerste hulp;
- Blijf niet langer op de plaats van het ongeval dan strikt noodzakelijk.

Wat te doen bij ontruiming:

- Stop direct alle werkzaamheden, pak uw meest waardevolle spullen;
- Volg de vluchtroute, herkenbaar aan de groene bordjes en ga naar buiten naar de verzamelplaats, volg hiervoor de aanwijzingen van BHV-ers;
- Neem eventuele bezoekers en/of minder valide collega's mee naar buiten.

* Het noodnummer van Den Bosch staat hier als voorbeeld weergegeven. Op de volgende pagina staan alle noodnummers van de relevante gebouwen van Zuid Nederland.

BHV Noodnummers

Omdat je in een noodsituatie geen tijd hebt om naar de juiste telefoonnummers te zoeken is het advies om de voor jou relevante noodnummers van de verschillende kantoorpanden in je telefoon te zetten. Om deze telefoonnummers makkelijk en snel te vinden kan je bij het opslaan bijvoorbeeld de letters AAA voor de naam van het nummer plaatsen. Dan staan de nummers bovenaan in je lijst.

Zet relevante noodnummers in je telefoon!

Voorbeeld

Locatie	Kantoor	Noodnummer
Den Bosch	Hoofdkantoor	088-7974452
Maastricht	Avenue Ceramique	088-7974466
Roermond	Slachthuisstraat	0475-316952
Helmond	Verkeerscentrale	088-7985502
Geldrop	Wegendistrict	088-7974458
Maasbracht	Verkeerscentrale	088-7974464
Tilburg	H. Zwaardecroonstraat	088-7974474

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Gedragsregels veiligheid

- Als Rijkswaterstater heb ik een voorbeeldfunctie
- Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk
- Ik zorg voor een veilige werkomgeving
- Ik stop iedere klus die niet veilig voelt
- Ik meld (bijna) ongevallen altijd via 0800-8002
- Ik zorg voor de juiste persoonlijke bescherming (PBM)

Voor meer informatie over veiligheidsinstructies raadpleeg:

Huisregels Betreden Objecten en/of Terreinen Rijkswaterstaat Zuid-Nederland

De huisregels gelden voor een ieder die namens of vanwege Rijkswaterstaat Zuid-Nederland de objecten en/of terreinen betreedt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een bezoek of het verrichten van werkzaamheden wel of niet onder begeleiding.